

1832-SANAYİDE YEŞİL DÖNÜŞÜM)

ARGETEK DENETİM

1832-SANAYİDE YEŞİL DÖNÜŞÜM

Dünya Bankası desteğiyle Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın koordinasyonunda TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından yürütülmektedir.

Çağrıya sunulacak projelerin daha önce üzerinde çalışma yapılmış Ar-Ge faaliyetlerinin devamı niteliğinde olması beklenmektedir. TÜBİTAK-TEYDEB veya KOSGEB destekleri ile yürütülmüş, belirli bir aşamaya gelmiş ancak henüz ticarileştirilmemiş ve ticarileşmesi için üzerinde halen Ar-Ge çalışması yapılması gereken ürün veya hizmetleri içeren çalışmalar çağrı kapsamındadır.

Kuruluşların kendi finansal kaynakları ile belirli bir aşamaya getirdikleri yeşil dönüşüm odaklı Ar-Ge ve yenilik çalışmaları da yapılan ön çalışmaların projede belirtilmesi durumunda bu çağrı kapsamında değerlendirilebilecektir.

THS 5-9 aralığını kapsayan prototip geliştirme ya da iyileştirme, validasyon ve sertifikasyon testleri, yerinde uygulama, ölçeklendirme, demonstrasyon ve saha denemeleri çalışmaları çağrı kapsamındadır.

Çağrıya tescil tarihi 2 yıl ve üzerinde olan (spin-off'lar ve TÜBİTAK 1512 ve/veya 1812 desteği olarak kurulmuş şirketler hariç) KOBİ ve büyük ölçekli kuruluşlar başvuru yapabilecektir.

Çağrıya ortaklı başvuru alınabilecek olup en fazla üç ortaklı başvuru yapılabilecektir. Başvuru yapabilecek kuruluşların sağlaması gereken kriterler çağrı duyurusunda belirtilmiştir. Bir kuruluş, çağrıya en fazla 2 proje önerisi ile başvuru yapabilir.

Destek süresi en fazla 24 ay, proje bütçesi üst limiti mikro/küçük ölçekli firmalar için 8.500.000 TL, orta ölçekli firmalar için 13.000.000 TL, büyük ölçekli firmalar için 25.000.000 TL'dir.

Çağrı kapsamında sermaye şirketlerine en fazla %50'si geri ödenmek üzere faizsiz geri ödemeli destek sağlanacaktır. Geri ödenecek desteğin bir kısmı hibe desteğine dönüştürülebilecektir. Kullanılacak desteğin geri ödemesi proje bittikten 1 yıl sonra başlayacaktır.

Temalar ve Hızlı Stiller galerilerinde bulunan sıfırlama komutlarını kullanarak belgenizin görünümünü mevcut şablonunuzdaki özgün haline geri yükleyebilirsiniz.

DESTEK KAPSAMI

Mevcut bir Ar-Ge prototipi üzerinde ileri geliştirme veya iyileştirme çalışmaları

Prototipin doğrulanması veya onaylanmasına yönelik testler

Ticarileşmeye yönelik teknoloji doğrulama çalışmaları yürütmesi beklenmektedir. Bu çalışmalar aynı zamanda daha çevreci üretime, enerji veya kaynak kullanımında daha yüksek verimliliğe katkıda bulunan büyük ölçekli demonstrasyon ve pilot üretim tipi faaliyetleri de içerebilir.

Proje Kapsamında Desteklenen Giderler;

**Personel Giderleri

**Seyahat Giderleri

**Danışmanlık Giderleri

**Hizmet Alım Giderleri

**Kalite Belgelendirme ve sertifikasyon Gideri desteklenebilir.

**Sermaye şirketlerinin ekonomik fizibilite raporu hazırlanması için hizmet alması ve raporunu da proje önerisi ekinde sunması durumunda söz konusu gider Yönetim Kurulu tarafından belirlenen tutar kadar desteklenir.

**Proje kapsamında satın alımı gerçekleştirilen her bir alet/teçhizat taşıma, kullanım vb. risklere karşı proje süresince sigortalanmalıdır. Bu sigorta gideri hizmet alımı kapsamında proje bütçesine dahil edilebilir.

**Lisanslanan patentli teknolojilerin olgunlaştırılması ve bu teknolojilerin yeni ürün ve süreçlere dönüştürülmesi ile ilgili faaliyetler bu çağrı kapsamındadır. Kuruluşların üniversite, araştırma kurumu, teknoloji geliştirme bölgesi şirketi gibi teknoloji sağlayıcılara ödeyecekleri lisans ya da devir bedelleri 1702 Patent Tabanlı Teknoloji Transferi Destekleme Çağrısı kapsamında ayrıca desteklenebilecektir.

*Alet, teçhizat, yazılım, yayın alım giderleri

**Malzeme ve sarf giderleri

Proje Kapsamında DESTEKLENMEYEN Giderler;

** Ortaklı projelerde kuruluşların birbirinden aldığı danışmanlık ve hizmet alımı giderleri

**Patent, faydalı model, tasarım, coğrafi işaret ve marka tescil giderleri (Bu kapsamda sunulacak giderler için 1602 TÜBİTAK Patent Destek Programı'na başvuru yapılması halinde destek verilebilecektir.)

** Kuruluşun "PROJE ÖZEL HESABI VE ÖDEMELER" bölümünde belirtilen hususlara uygun olarak ödemesi yapılmayan harcama ve giderler

BAŞVURU FORMLARI

[Örnek Başvuru Formu](#)

[Çevresel ve Sosyal Risk Yönetimi Beyan Formu](#)

[Ekonomik Fizibilite Raporu Formatı](#)

[TÜBİTAK 1801 Uygulama Esasları](#)

[Sıkça Sorulan Sorular](#)

KİMLER BAŞVURABİLİR?

Projenin hedef aldığı kesim yeşil teknoloji, ürün veya süreçlerin geliştirilmesine yönelik yeşil yenilik faaliyetlerinde bulunan Türkiye’de yerleşik sermaye şirketleridir.

Başvuru yapabilecek kuruluşlar KOBİ’ler ve büyük ölçekli kuruluşlar olabilecektir.

Çağrıya ortaklı başvuru alınabilecek olup en fazla üç ortaklı başvuru yapılabilecektir.

KRİTERLER

Endüstriyel Ar-Ge İçeriği, Teknoloji Düzeyi, Yenilikçi Yönü,

Proje Planının ve Kuruluş Altyapısının Proje İçin Uygunluğu,

Proje Çıktılarının Ekonomik Yarara ve Ulusal Kazanıma Dönüşebilirliği

YÖNTEM

Ön değerlendirme süreci kriterler başlığındaki hususlara göre yürütülecektir. Uygun bulunan projeler Hakem değerlendirmesine alınır. Hakemler kamudan, özel sektörden veya akademiden olabilir. Hakem değerlendirmeleri firma ziyaretleri ile yapılacaktır.

Hakem değerlendirmesi sonrası uygun bulunmayan projeler Genel Yönetim Kurulunda puanlama yapmadan reddedilir. Uygun bulunan projeler ise puanlama yapılarak proje puanı oluşturulur.

Aşağıdaki kriterleri sağlayan projelere, 100 puan üzerinden yapılan hakem değerlendirmesine ilaveten ek puan verilmektedir.

Geçmişte desteklenen TÜBİTAK projelerinin ticarileşme performansı (Kurul değerlendirmesine bağlı olarak 5-10 puan arası)

Firmanın uluslararası fonlara proje başvurusunda bulunmuş olması (5 Puan)

1702 Patent Lisans çağrılarını çerçevesinde desteklenmiş projelerin devamı niteliğindeki proje başvurusu olması (5 Puan)

Dezavantajlı ve kırılgan gruplarda yer alması (2-15 Puan)

Projelerin puanı ve çağrı bütçesi dikkate alınarak projeler için nihai karar verilmektedir.

ÖNEMLİ HUSUSLAR

Firmaların tescil tarihi 2 yıl ve üzeri olmalıdır.

Yürütücü kuruluş en az %75 ortaklıkla özel sektöre ait kuruluş olmalıdır. Ortaklı projelerde ortaklar için bu koşul aranmaz.

Projenin desteklenmesi halinde teminat sunulabileceğine dair bankadan temin edilecek Referans Mektubu sunulmalıdır.

Her bir kuruluş için son 3 yılın ortalama aktif toplamı veya net satışlarının geri ödemeli finansman değerinden büyük olması gerekmektedir.

Projede yer alacak kuruluşlar çalışmalarını, Çevresel ve Sosyal Risk Yönetimi Beyan Formunda tanımlanan tarama kriterlerine göre iklim, çevresel ve sosyal risklerle ilişkilendirmelidir.

Projenin başarı ile tamamlanmış olması için aşağıda tanımlanan ve projede hedeflenmiş olan Yeşil Dönüşüm Göstergelerinden (YDG) en az birinin proje sonunda karşılanmış olması gerekmektedir.

Yeşil Dönüşüm Göstergelerinden hangisinin hedeflendiği proje önerisinde tanımlanmalı, proje sonunda bu hedefe ulaşıldığının doğrulanması için hangi iş paketi kapsamında nasıl bir yöntem izleneceği belirtilmelidir.

Proje sonunda projenin başarı durumu bu sistematik çerçevesinde değerlendirilecektir. Bu çalışma için uzman kurum ve kuruluşlardan hizmet alımı yapılabilir. Hizmet alım gideri proje bütçesine dahil edilebilir.

Geri ödemeli desteğin hibeye dönüşme oranının belirlenmesinde kullanılacak başarı kriterleri şu şekildedir;

****YDG 1: Üretim birimi başına elektrik tüketiminde azalma (en az %10)

****YDG 2: Üretim birimi başına su tüketiminde azalma (en az %10)

****YDG 3: Geri dönüştürülemeyen atık miktarında azalma (en az %10)

****YDG 4: Yenilikçi yeşil teknoloji çözümlerinin geliştirilmesi

Yeşil Dönüşüm Göstergeleri hedeflerine ulaşılma durumu izleme sürecinde son dönem raporunda TÜBİTAK'a bildirilmelidir.

DÖNEM RAPORLARININ BİLDİRİMİ

Takvim yılı içerisinde ilk 6 aylık dönem ve ikinci 6 aylık dönem olmak üzere iki dönem belirlenmiştir. Yapılan çalışmalar, öngörülen hedefe göre ilerleme durumu ve giderler, Dönem Raporları ile TÜBİTAK'a sunulur. Projenin dönem raporu, izleyici görüşleri ve proje önerisi dikkate alınarak gerektiğinde GYK tarafından izlenir.

[Gider Formları \(1832 - Sanayide Yeşil Dönüşüm Çağrısı\)](#)

ÇEVRESEL VE SOSYAL POLİTİKA

Dünya Bankası (DB) Finansmanı ile desteklenmesi planlanan proje önerilerinin, ulusal çevre mevzuatı gerekliliklerinin yanı sıra DB Çevresel Sosyal (ÇS) Çerçevesi kapsamında bulunan ÇS Standartlarına ve DB Grubu Çevre Sağlık ve Güvenlik Kılavuzlarına uygun yürütülmelidir.

Proje önerileri kapsamında sunulan Çevresel ve Sosyal Risk Yönetimi Beyan Formu doldurulurken aşağıdaki liste ile kısıtlı olmayan destekleyici belgelerin/dokümanların/raporların da mutlaka sunulması gerekmektedir.

Çevre konularında projenin yürütüleceği tesis ile ilgili:

**Çevre Mevzuatı açısından tabii olduğu yönetmelikler çerçevesinde açıklayıcı bilgiler, (ÇED Muafiyeti, Faaliyet ÇED Yönetmeliği'ne tabii ise ÇED Raporu/Proje Tanıtım Dosyası ve ilgili onay belgeleri, Faaliyet Çevre İzinleri vb.)

**Tesisin yerleşimi ile ilgili haritalar, çevresindeki alanların kullanımı ile ilgili bilgiler (arazi kullanımı vb.), görseller,

**Üretim sürecinde hammadde kullanımı, su kullanımı, enerji tüketimi, varsa enerji verimliliği yönetim planı, ilgili izleme raporu (son hazırlanan ve onaylanan)

**Varsa Yeraltı suyu kullanım izninin belgesi,

**Oluşan hava, su ve katı atık emisyonları miktar ve bertaraf yöntemleri

**Mevcut atık su miktar ve kalitesi, Atık su arıtma tesisi hakkında bilgiler (kapasite, teknolojik özellikleri, yerleşimi), çıkış suyunun kalitesi ve deşarjı hakkında bilgiler (nereye, nasıl)

**Atık yağların lisanslı tesislere gönderilmesi ile ilgili kayıtlar

**Emisyon raporları

**Tesiste oluşan katı atıkların (tehlikeli atıklar, baca filtreleri vb) bertaraf yöntemleri, fotoğraflar ve kayıtları, Atık Yönetimi Prosedürü, Endüstriyel Atık Yönetim Planı

**Çevresel İzleme Raporu (Son hazırlanan ve onaylanan)

İş Sağlığı ve Güvenliği konularında projenin yürütüleceği tesis ile ilgili:

** İlk olarak firmaların 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na uygunluğu değerlendirilmektedir.

** 6331 sayılı kanun gereği işyerlerinde hazırlanması ve takip edilmesi gereken Risk Değerlendirme Dokümanı, Acil Durum Eylem Planı, Yıllık Faaliyet Raporu, Yıllık Çalışma Planı Yıllık Eğitim Planı, Eğitim Katılım Formları, vb zorunlu evraklar Çevresel ve Sosyal Beyan Formunun Eki olarak sunulmalıdır.

Firma İş Sağlığı ve Güvenliği hizmetlerini dışarıdan alıyorsa Hizmet Sözleşmesini ve İş Güvenliği Uzmanı ve İşyeri Hekimi atamalarını mutlaka Çevresel ve Sosyal Beyan Formunun Eki olarak sunulmalıdır.

Firma ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Sertifikasına sahip olduğunu beyan ediyorsa Çevresel ve Sosyal Beyan Formunun Eki olarak aşağıdaki dokümanları sunmalıdır.

- İş Sağlığı ve Güvenliği Politikası
- Risk ve Fırsatları Değerlendirme Prosedürü
- Ölçme İzleme Prosedürü
- Düzeltici Önleyici Faaliyet Formları, DÖF takip tablosu

Firma Kaza/Olay istatistiklerini, Kaza/Olay sıklık oranlarını, Kaza/Olay araştırma raporlarını Çevresel ve Sosyal Beyan Formunun Eki olarak sunulmalıdır.

Firma Çevresel ve Sosyal Beyan Formunda belirtilen tüm beyanlar için kanıt doküman sunmalıdır.

Sosyal Konularda:

***ESS2: Çalışan ve Çalışma Koşullarının Gözden Geçirilmesi

İK Politikası: Çalışan hakları, işe alım süreçleri ve çalışma koşulları, fırsat eşitliği, ayrımcılık, çocuk işçi ve zorla çalıştırma hakkında bilgi veren doküman.

İş Sözleşmeleri: Çalışanlarla yapılan iş sözleşmeleri.

ISO 9001 Sertifikası: Kalite yönetim sistemi sertifikası.

***ESS4: Toplum Sağlığı, Emniyeti ve Güvenliği

Toplum Sağlığı ve Güvenliği Planı: Toplum sağlığı ve güvenliği için hazırlanan plan.

Risk Değerlendirme Raporları: Toplum sağlığı ve güvenliği ile ilgili risk değerlendirme raporları.

ISO 14001 Sertifikası: Çevre yönetim sistemi sertifikası.

Paydaş Katılımı Kayıtları: Toplum ile yapılan görüşme ve toplantı kayıtları.

***ESS5: Ticari Faaliyetlerin Arazi Kullanımı

Arazi Edinim Politikası: Arazi edinim politikası.

Yeniden Yerleşim Eylem Planı: Yeniden yerleşim eylem planı.

Yasal Arazi Mülkiyeti Belgeleri: Yasal arazi mülkiyeti belgeleri.

Tazminat Anlaşmaları: Arazi sahipleri ile yapılan tazminat anlaşmaları.

Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme (ÇSED) Raporları: Çevresel ve sosyal etki değerlendirme raporları.

***ESS8: Kültürel Miras Sorunları

Kültürel Miras Yönetim Planı: Kültürel miras yönetim planı.

Arkeolojik Araştırmalar: Arkeolojik araştırma raporları.

Kültürel Miras Etki Değerlendirme Raporları: Kültürel miras etkisi değerlendirme raporları.

İzinler ve Onaylar: Kültürel miras alanlarında çalışma izni ve onay belgeleri.

Paydaş İstişare Kayıtları: Kültürel mirasla ilgili paydaşlarla yapılan görüşme kayıtları.

***ESS10: Paydaş Katılımı ve Bilgi Açıklaması

Paydaş Katılım Planı: Paydaş katılım planı.

Halka Açık İstişare Kayıtları: Halkla yapılan istişare toplantılarının kayıtları.

Şikayet Mekanizması Belgeleri: Şikayet mekanizması ile ilgili dokümanlar.

Bilgi Açıklama Politikası: Bilgi açıklama politikası.

Topluluk Geri Bildirim Raporları: Topluluktan gelen geri bildirim raporları.

Bu belgeler, firmaların Dünya Bankası standartlarına uyum sağladığını kanıtlamaya yardımcı olabilir. Başvuru sahibi kuruluşlardan bu belgelerin temin edilmesi, proje süreçlerinin daha şeffaf ve güvenilir olmasını sağlayacaktır.

[TGIP TÜBİTAK Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi \(ÇSYS\)](#)

[TGIP TÜBİTAK Çevresel ve Sosyal Yönetim Politikası \(ÇSYP\)](#)